

TVAROSLOVÍ (MORFOLOGIE)

1. Vyberte správné tvrzení:

- formální morfologie je nauka o druzích slov
- funkční morfologie je nauka o tvoření tvarů slov
- funkční morfologie je nauka o druzích slov
- formální morfologie je nauka o významech slovních tvarů

2. Spojte české a latinské názvy slovních druhů:

a) podstatná jména	1) adjektiva
b) přídavná jména	2) verba
c) zájmena	3) prepozice
d) číslovky	4) substantiva
e) slovesa	5) konjunkce
f) příslovce	6) adverbia
g) předložky	7) interjekce
h) spojky	8) partikule
i) částice	9) numeralia
j) citoslovce	10) pronomina

3. Vypište plnovýznamové slovní druhy:

4. Vypište ohebné slovní druhy:

5. Spojte:

a) deklinace	1) časování
b) konjugace	2) ohýbání
c) flexe	3) skloňování

6. Rozdělte podstatná jména na konkrétní a abstraktní:

sušenka, nápoj, laskavost, španělština, květen, balónek, lov, inženýr, univerzita, běhání, počítač, spánek, ospalec, biologie, savec, jaro, lyžování, ovoce, kniha, čtení

konkrétní	
abstraktní	

7. Rozdělte podstatná jména na obecná (apelativa) a vlastní (propria). U kterých slov proběhla apelativizace proprií?

lux, Peru, jar, Viktor, Rex, donchuán, lazar, Audi, muffin, škodovka, Čedok, James Bond, bondovka, makronka, Micka, lázně, Lázně Bělohrad, orchidej, Písek, kudlanka orchidejová

apelativa	
apelativizace proprií	
propria	

8. Jaké slovní druhy mohou být tato slova:

zdraví, večer, ale, je, bez, mimo, nemocný, bez, během, domů, kolem, nebud', aby, Tondovi, jí, tu, místo

Podstatná jména

9. Která podstatná jména cizího původu jsou nesklonná?

menu, alibi, kupé, bufet, dražé, esej, perón, kiwi, kombiné, mylady, e-mail, fiží, parfém, šapitó, angažmá

10. Utvořte 5. pád j. č.:

pan Mareš, pan král, paní Štruncová, Karel Hynek Mácha, rytíř Smil Flek z Nohavic, Magdalena Dobromila Rettigová, pan Žíla, slečna Eva Vašková, Jindřich Hlaváček, magistr Šofr

11. Utvořte 5. pád j. č.:

pan porotce, můj otec, velký znalec, vojevůdce, malý chlapec, pan strojvůdce, nadaný tvůrce, pan Palec, moudrý stařec, třídní zástupce, můj syn, Pán Bůh, zlý kouzelník

12. Ve kterých případech jde o pozůstatky dvojnásobného čísla (duálu)?

stříhal ušima, už je dávno na nohou, měla několik ok na punčoše, byl slabý v kolenou, zamžikal očima, na ramenech jeřábu, miminko mávalo ručičkami, nesl na ramenou pytel mouky, pohnul ručičkami hodin, vezmi hrnc za obě ucha, udělal důlky nohama stolu

13. Dejte do správného tvaru (množného čísla):

Sledoval ho (své bystré oko).
 Pes se jí pletl pod (noha).
 Seděli jsme u stolu s (rozviklaná noha).
 Na (ruka) bych tě nosil!
 Sotva pletu (noha).
 Hřeje si hada na (prso).
 Ta melodie mi zněla stále v (ucho).
 Na hodinách byl ciferník s (krátká ručička).